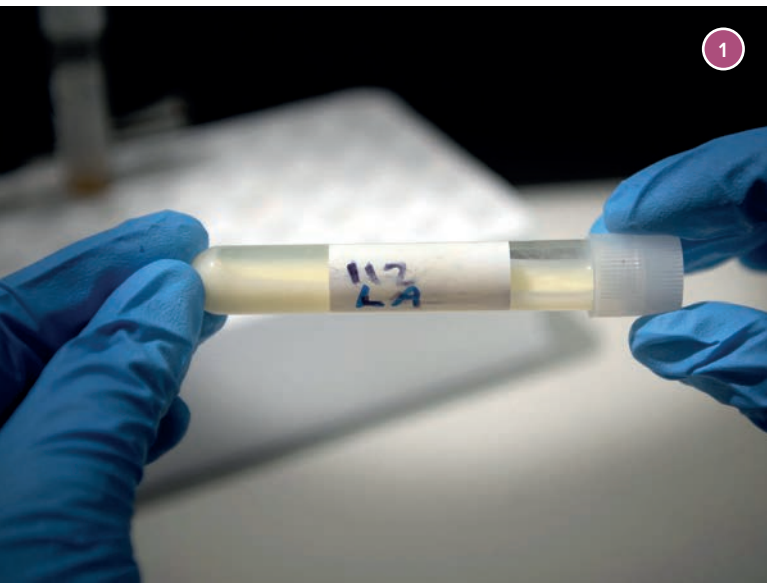

Mini-lab op eigen erf

Zelf onderzoeken welke bacterie die vervelende uierontsteking veroorzaakt? Dat kan. Boerin Monique Klein Geltink (46) uit Vorden draait er haar hand niet voor om. Met een doe-het-zelftest onderzoekt ze sinds drie jaar de melk van zieke koeien. Met de uitslag kunnen Monique en haar man André een zieke koe zo goed mogelijk behandelen.

TEKST INGE VAN DRIE

- 1 Heeft een van de 115 melkkoeien vlokjes in de melk? Dan neemt André een melkmonster. Monique gaat er meteen mee aan de slag. Ze heeft handschoenen aan om zo steriel mogelijk te werken. Ze haalt eerst de kweekplaten uit de koelkast. Die bevatten een voedingsbodem waarop bepaalde kiemen groeien en andere juist niet. Op de rode plaat groeien alle ziekteverwekkers, op de bruine plaat alleen de streptokokken en op de roze plaat de coli's.
- 2 Op de bodem van de kweekplaat noteert Monique met een water-vaste stift vast het koenummer en de datum. LA geeft aan dat het om het uierkwartier linksachter gaat.
- 3 Met een öse of entoog – een mini-bellenblaasstokje – brengt Monique een druppel melk aan op elke kweekplaat. Ze verdeelt de melk met de öse zo goed mogelijk over de platen. De rest van het monster bewaart Monique in de vriezer tot de uitslag duidelijk is.
- 4 Om te voorkomen dat de kweekplaten uitdrogen zet Monique ze op de kop in de broedstroof. Ze stelt de stroof in op een temperatuur van 37 graden. Zo kunnen eventuele bacteriën groeien.
- 5 Na 24 uur in de stroof beoordeelt Monique de drie kweekplaten. Met een uv-lamp kan Monique zien of op de bruine kweekplaat streptokokken zijn gegroeid. Ze vergelijkt de kweekplaat met een voorbeeldfoto op een afleesplaat.
- 6 Monique bekijkt de rode kweekplaat tegen het licht in. Bij een aureus-uierontsteking is dan om de kolonie een dubbele heldere rand zichtbaar.
- 7 Op de roze kweekplaat is goed te zien dat dit melkmonster coli's bevat. Ook de vieze geur van de kweekplaat verradt dat er coli's gegroeid zijn. Aan de hand van het zogenaamde bedrijfsbehandelplan, dat samen met de dierenarts is opgesteld, kiezen Monique en André de juiste behandeling.
- 8 Als Monique twijfelt aan de uitslag, wisselt ze via WhatsApp een foto uit met dierenarts René Bemers van De Graafschap Dierenartsen. Hij introduceerde het 'on farm' testen drie jaar geleden op een aantal bedrijven om veehouders bewuster bezig te laten zijn met uiergezondheid.
- 9 In een mapje noteert Monique de uitslag van het onderzoek. Zo is in één oogopslag niet alleen duidelijk hoeveel dieren er elk jaar onderzocht worden, maar ook welke ziekteverwekkers veel voorkomen op het bedrijf.

